

tillige eller i stedet idømme bøde eller om nødvendigt dømme vedkommende til midlertidig anbringelse i anstalt i et bestemt tidsrum, der ikke kan overstige 3 måneder, jf. *stk. 2*. Henvisningen i *stk. 2, 2. pkt.*, til den foreslåede bestemmelse i § 151 indebærer, at kriminalforsorgen kan træffe bestemmelse om endelig løsladelse, når to tredjedele af den idømte anstaltstid er forløbet.

Endelig kan retten vælge at ophæve dommen og i forbindelse hermed idømme en anden foranstaltning, hvis det må anses for formålsløst fortsat at anvende tilsyn, jf. *stk. 3*.

Bestemmelsen svarer med enkelte ændringer til kriminallovens § 101.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XV, kap. 5.2.2.

Kapitel 29

Dom til samfundstjeneste

Som anført i betænkningens afsnit XV, kap. 5.3.4., foreslår kommissionen, at der indføres mulighed for at idømme samfundstjeneste i Grønland. Da de danske erfaringer med samfundstjeneste ikke uden videre kan overføres på grønlandske forhold, nedsatte kommissionen i oktober 1998 en arbejdsgruppe til iværksættelse af samfundstjeneste i Grønland.

Arbejdsgruppens indstilling og anbefalinger til kommissionen er optaget som bilag til betænkningen, hvortil der henvises.

Til § 140

Bestemmelsen fastsætter de grundlæggende betingelser for at kunne afsige dom til samfundstjeneste. Dette forudsætter således for det første, at gerningsmanden findes egnet hertil, jf. *nr. 1*, hvilket retten afgør på grundlag af de personundersøgelser, som for fremtiden forudsættes udarbejdet i alle sager, der ikke åbenbart forventes afgjort ved bøde eller betinget anstaltsdom, jf. herved den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 436 og betænkningens afsnit XVI, kap. 4.1. En afgørende faktor i egnedsvurderingen vil være den tiltaltes egen indstilling til at gennemføre samfundstjeneste, idet domsformen i praksis ikke vil være anvendelig, hvis den tiltalte på forhånd stiller sig afvisende heroverfor.

Dernæst angiver bestemmelsen et krav til kriminalitetens grovhed, idet dom til samfundstjeneste forudsætter, at betinget anstaltsdom eller dom til tilsyn ikke findes tilstrækkelige af hensyn til lovovertrædelsens grovhed, jf. *nr. 2*.

Anvendelsen af samfundstjeneste er efter bestemmelsen ikke begrænset til særlige kriminalitetstyper,

og retten har således også på dette punkt – som med foranstaltningssystemet generelt – et bredt spillerum med hensyn til at vælge den i det konkrete tilfælde mest hensigtsmæssige sanktion uanset kriminalitetens art.

Det forudsættes dog, at samfundstjeneste fortrinsvis vil blive anvendt i de tilfælde, hvor den alternative sanktion ville være anstaltsanbringelse, ligesom det forudsættes, at meget grov personfarlig kriminalitet, herunder drab og voldtægt, ikke vil kunne afgøres med samfundstjeneste. Tilsvarende forudsættes sanktionen ikke anvendt i »den nederste ende af skalaen«, dvs. lovovertrædelser, der har karakter af forseelser.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XV, kap. 5.3.3.2.1.

Til § 141

Den foreslåede bestemmelse indeholder en nærmere regulering af indholdet i en dom til samfundstjeneste.

Efter *stk. 1, 1. pkt.*, fastsætter retten ved dom til samfundstjeneste, at den dømte efter kriminalforsorgens nærmere bestemmelse skal udføre ulønnet samfundstjeneste i mindst 40 og højst 240 timer. Der er ikke opstillet faste retningslinjer for udmålingen af timetallet, der således må ske på grundlag af en konkret vurdering i den enkelte sag. Det forudsættes dog, at der er forholdsmæssighed mellem det udmålte timetal og den begåede kriminalitet.

Den fastsatte arbejdspligt skal efter *stk. 1, 2. pkt.*, opfylde inden for en længstetid, der udmåles i forhold til antallet af arbejdstimer, og som ikke kan overstige tilsynstiden på 2 år, jf. det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.* Længstetiden kan af kriminalforsorgen forlænges, hvis særlige forhold taler derfor, f.eks. i tilfælde af sygdom hos den dømte, men kan ikke forlænges ud over tilsynstiden. Som hovedregel forudsættes længstetiden at ligge mellem 4 og 12 måneder, men i særlige tilfælde kan den dog fastsættes højere, hvis det udmålte timetal tilsiger det.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*, at den dømte som led i samfundstjenestedommen skal undergives tilsyn i en af retten fastsat periode på højst 2 år. Retten skal ved fastsættelsen af prøvetidens længde sikre, at kriminalforsorgen får mulighed for administrativ forlængelse af længstetiden efter *stk. 1*. Som udgangspunkt vil tilsynstiden dog ophøre, når længstetiden for arbejdspligtens opfyldelse er udløbet, medmindre retten har truffet anden bestemmelse herom i dommen. Det sidstnævnte vil kunne være aktuelt i tilfælde, hvor retten vurderer, at den dømte har behov for den støtte og kontrol, der ligger i tilsynet, i